

INHALTSVERZEICHNIS

Vorwort	XXI
---------------	-----

I. Poetik, Rhetorik und Literaturtheorie

A. Einleitung	1
B. Autoren	
Abū ‘Ubaida	25
al-Asma‘ī	26
al-Ǧumāḥī	28
al-Ǧāhiẓ	30
Ibn Qutaiba	34
al-Mubarrad	37
Ta’lab	38
an-Nāšī’ al-Akbar	40
‘Abdallāh Ibn al-Mu’tazz	40
Abu l-Yusr aš-Šaibānī	49
Yaḥyā b. al-Munağğim	50
Abū Ḍiyā’ an-Naṣībī	51
Ibn ‘Ammār	51
Qudāma b. Ğa’far	52
Ibn Abī ‘Aun	55
Abu l-Hasan Ibn Ṭabāṭabā	56
Abū Bakr aš-Şūlī	58
al-Fārābī	59
Ibn Wahb al-Kātib	64
‘Alī b. Hārūn b. al-Munağğim	65
al-Āmidi	67
al-Ḩālidiyān	69
Abū Aḥmad al-‘Askarī	71
al-Marzubānī	71
ar-Rummānī	73
aš-Şāhib b. ‘Abbād	75
al-Wahīd al-Baġdādī	76
al-Ḥātimī	76
al-Ḥaṭṭābī	80
al-Qādi al-Ğurğānī	81
Ibn Ğinnī	83
Ibn Waki‘ at-Tinnīsī	85

Ibn Fāris	86
an-Nāmī	87
Abū Hilāl al-‘Askarī	87
al-Bāqillānī	89
‘Abdalkarīm an-Nahšalī	92
al-Qazzāz	93
Abū Ḥaiyān at-Tauḥidī	94
al-Marzūqī	97
Ibn Šuhaid al-Andalusī	99
‘Abdalqāhir al-Bağdādī	102
at-Ta‘ālibī	105
Abū Sa‘d al-‘Amīdī	107
‘Ali b. Ḥalaf	108
Naṣr b. al-Hasan al-Marginānī	108
Ibn Rašiq	110
Ibn Šaraf al-Qairawānī	113
C. Metrik und Reimlehre	
al-Ḥalil b. Aḥmad	117
Barzaḥ al-‘Arūḍī	120
al-Āḥfaš al-Ausaṭ	120
Abū ‘Umar al-Ǧarmī	123
Ibn Kaisān	123
Ibn ‘Abdrabbihī	124
Abu l-Hasan al-‘Arūḍī	125
al-Marzubānī	125
aş-Şāhib b. ‘Abbād	126
Ibn Ğinnī	126
al-Ǧauharī	127
‘Ali b. ‘Isā ar-Raba‘ī	128
Abū Sa‘d al-‘Amīdī	129
Abu l-‘Alā al-Ma‘arrī	129
Abu l-Qāsim ar-Raqqī	130
al-Qādī Abū Ya‘lā at-Tanūḥī	130
II. Dichterbücher	
A. Einleitung	133
B. Autoren	
1. Arabien und Syrien	
Ibn Zabāla	139
Ḩālid b. Ğamīl	139
Laqīṭ al-Muḥāribī	139
al-Kurānī	140

2. Basra

al-Muntağı‘ b. Nabḥān	141
Abū Barza al-Qaisī	141
Abu l-Baidā’ As‘ad b. ‘Iṣma	142
Rabī‘a al-Baṣrī	142
‘Abdal’ālā b. Ḥassān	142
Abū Bakr al-Hudalī	143
Abu l-Yaqzān	143
Mu’arriğ as-Sadūsī	144
Abū ‘Ubaida	145
Abū ‘Ubaid	151
al-Ǧumāḥī	152
Muhammad b. Ḥabīb	154
Damād	158
Qa‘nab al-Bāhilī	159
Abū Ḥātim as-Sīgistānī	159
al-Ǧāhīz	161
ar-Riyāšī	161
‘Umar b. Šabba	162
as-Sukkarī	164
Abū Aiyūb al-Madīnī	164
at-Talhī	166
al-Ǧallābī	167
Muhammad b. Ğa‘far aš-Šaidalānī an-Naḥwī	168
Yamūt b. al-Muzarri‘	168
Abū Ḥalifa	169
Ibn as-Sarrāğ	169
Ibn Duraid	170
al-Ǧalūdī	171
Abū Bišr Aḥmad b. Ibrāhīm al-‘Ammī	171
al-Āmidi	172

3. Kufa

Ḩālid b. Kulṭūm	173
Abān b. al-Āḥmar	173
Hammād ar-Rāwiya	174
Ishāq b. al-Ǧassāṣ	174
Muhammad b. Sahl al-Asadī	175
Hišām Ibn al-Kalbī	175
Abū ‘Amr aš-Šaibānī	179
al-Haiṭam b. ‘Adī	180
Muhammad b. Salama	183
Ibrāhīm b. ‘Abdallāh at-Talhī	183
Ibn al-A’rābī	183
al-‘Umari	184
‘Abdallāh b. Ḥalaf	185

al-Hazanbal	186
Niftawaih	186
aṭ-Tayālīsī	187
4. Bagdad	
Ibn Da'b	187
Abū Di'āma	188
al-Madā'inī	189
Ibrāhīm b. al-Mundir al-Hizāmī	191
Abū Ḥassān az-Ziyādī	191
Di'bil	191
Sulaimān b. Abi š-Šaiḥ	192
'Abdallāh b. Šabīb	193
Ibn Abi s-Sarī	194
an-Naufalī	194
'Aun b. Muḥammad al-Kindī	196
Ibn an-Naṭṭāḥ	197
Abū Hiffān	197
az-Zubair b. Bakkār	198
al-Ḥarrāz	199
Yazid b. Muḥammad al-Muhallabī	201
Hammād al-Mauṣilī	201
Abū Tauba al-Kātib	202
Yūsuf b. ad-Dāya	203
'Abdallāh b. Abī Sa'd al-Warrāq	203
Ishāq b. Ibrāhīm al-Madānī	204
Abu l-Hasan 'Alī b. Yaḥyā al-Munağğim	205
Ismā'il b. Abī Muḥammad al-Yazīdī	206
Ibn Qutaiba	206
Abū Bakr b. Abī Ḥaiṭama	211
al-Ḥaṭ'amī	211
Ibn az-Zaiyāt	211
Aḥmad b. Abī Tāhir Ṭaifūr	212
Ibn Abi d-Dunyā	214
Abū Ḥanifa ad-Dīnawarī	216
Hārūn b. 'Alī b. al-Munağğim	217
Ibn Mihrawaih	218
al-Kisrawī	218
al-'Anazī	219
Ibn al-Ḥarūn	220
Abū Aḥmad al-Barbarī	220
Muḥammad b. Dāwūd b. al-Ğarrāḥ	222
'Abdallāh b. al-Mu'tazz	223
Ibn 'Abda	223
Yaḥyā b. al-Munağğim	224
Ibn Bassām	225

Wakī'	226
Habib b. Naṣr al-Muhallabī	227
Ibn al-Marzubān	227
Waswāsa	229
‘Īsā b. al-Ḥusain al-Warrāq	229
‘Alī b. Ṣāliḥ	230
Abū ‘Abdallāh al-Yazīdī	230
Hāšim al-Ḥuzā‘ī	230
Ibn ‘Ammār at-Taqqafī	231
‘Abdallāh b. Mālik	232
‘Alī b. ‘Abdal‘azīz al-Kātib	232
Ismā‘il b. Yūnus aš-Šī‘ī	233
Ibn Abi l-Azhar	233
al-Waššā’	234
‘Alī b. al-‘Abbās an-Naubahī	235
Aḥmad b. Yaḥyā b. al-Munağğim	236
al-Hulwānī	237
aş-Şūlī	237
Ibn Ṭarḥān	239
Aḥmad b. Kāmil	239
‘Alī b. Hārūn b. al-Munağğim	240
Abu l-Farağ al-İsfahānī	240
Ğahğah an-Nahwī	242
al-Marzubānī	242
Ibn ‘Abdarrahīm	244
5. Persien	
Abū Zur‘a ar-Rāzī	245
Ibn al-Faqīh	245
Abu l-Hasan b. Ṭabāṭabā	245
Aḥmad b. ‘Abdal‘azīz al-Ğauharī	246
aş-Şāhib b. ‘Abbād	246
Sahl b. al-Marzubān	247
6. Ägypten	
Ibn Abī Maryam	248
an-Nahhās	248
Ibn Kauğak al-Warrāq	249
7. Nordafrika und Spanien	
‘Uṭmān b. Rabī‘a al-Andalusī	249
Hurqūṣ	250
Ibn Abi l-Fath	250
‘Abdallāh an-Naṣir	250
Abū Hunais	251

Ibn Sa‘d al-Hair	251
Muṭarrif b. Ḫisā	251
Ibn al-Faradī	252
‘Ubāda b. Mā’ as-Samā’	252
III. Anthologien	
A. Einleitung	255
B. Autoren	
1. Syrien	
al-Murhibī	267
Ahmad b. al-Haiṭam	267
2. Basra	
Muhammad b. Sahl al-Asadī	268
Abū ‘Amr b. al-‘Alā’	268
Abu l-Haṭṭāb	270
Abū Tarwān al-‘Ukli	270
Yūnus b. Habib	271
Abu l-Minhāl	272
Abū ‘Ubaida	273
al-Aṣma‘ī	274
al-Āḥfaš al-Ausaṭ	278
al-Qahḍamī	278
Abū Naṣr al-Bāhilī	279
Abu l-Hasan al-Āṭram	279
Ibn Aḥī al-Aṣma‘ī	280
Muhammad b. Ḥabīb	280
Abū Ḥātim as-Sīgīstānī	282
as-Sukkārī	282
Abū Ḏakwān	283
al-Mubarrad	283
al-Uṣnāndānī	284
Sauwār b. Abī Šurā‘a	285
az-Zaḡḡāḡ	286
Ibn Duraid	286
Abū Riyāš	288
Ibn Durustawāih	288
al-Qurašī	289
as-Sīrāfi	289
al-Āmidi	290
Abū ‘Alī al-Fārisī	291
an-Namārī	291
Ibn as-Sīrāfi	292
Abu l-Qāsim al-Qaṣabānī	294

3. Kufa

Hālid b. Kultūm	294
al-Mufaḍḍal ad-Ḍabbī	295
al-Kisā'ī	296
Abū 'Amr aš-Šaibānī	296
al-Haiṭam b. 'Adī	298
Ibn al-A'rābī	299
'Amr b. Abī 'Amr aš-Šaibānī	301
Ibn as-Sikkīt	302
Abu l-Ḥasan aṭ-Ṭūsī	304
Abū 'Aṣīda	305
al-Āḥwal	305
al-Mufaḍḍal b. Salama	306
Ta'lab	306
al-Qāsim al-Anbārī	308
Muhammad b. al-Ḥusain al-Kindī	309
Niftawāih	309
Ibn al-Anbārī	310
Ibn 'Uqda	311
Ibn al-Kūfī	312
Ibn Aḥī š-Šāfi'i Warrāq al-Ğahšiyārī	312
Ibn as-Sarrāğ an-Naḥwī	312

4. Bagdad

al-'Attābī	313
al-Faq'asī	313
Ishāq al-Mauṣilī	314
Abū Tammām	315
al-'Utbī	316
al-Madā'inī	317
Hammād al-Mauṣilī	318
Abū 'Abdallāh b. Ḥamdūn	319
Ibn Qutaiba	320
Ibn Ṭawāba	322
al-Faḍl al-Yazidī	322
al-Balāduri	323
Luğda al-İsfahānī	323
Bundār b. Larra	324
Aḥmad b. Yazid al-Muhallabī	324
Aḥmad b. Abī Ṭahir Ṭaifūr	325
Abū Sa'id ad-Darīr	327
Abu l-Qāsim al-Yazidī	327
al-Buhturī	328
al-Martadī	329
Ibn Dāwūd	329
Maimūn b. Hārūn	332

‘Ubaidallāh b. ‘Abdallāh b. Tāhir	332
Abu l-Ḥasan ad-Dimašqī	333
Abu l-Ḥasan al-Asadī	334
Abū ‘Abdallāh al-Yazīdī	334
Abū ‘Ubaid aṣ-Ṣairafī	335
al-Āḥfaš al-Aṣḡar	336
al-Ḥaramī b. Abi l-‘Alā’	337
Ğa‘far b. Qudāma	338
Aḥmad b. al-‘Abbās al-‘Askarī	338
al-Ḥasan b. Muḥammad al-Īṣfahānī	339
al-Ḥasan b. ‘Alī al-Haffāf	339
Ibn Ḥamdān al-Mauṣilī	340
Ğaḥża	340
al-Waṣṣā’	341
al-Ḥusain b. al-Qāsim al-Kaukabī	342
al-Mufaġġa‘	343
Abū Bakr ar-Rabī‘ī	343
Muḥammad b. al-Marzubān	344
Abū ‘Abdallāh b. ‘Aiyāš al-Qaṭṭān	344
aṣ-Ṣūlī	345
al-‘Umarī	346
Ibn Ḥāḡib an-Nu‘mān	346
Tūzūn	347
Abu l-Farağ al-Īṣfahānī	347
al-Ḥālidiyān	348
as-Sarī ar-Raffā‘	349
Ibn Ḥālawāih	350
al-Marzubānī	351
al-Waḥid al-Bağdādī	352
Ibn Ğinnī	353
aṣ-Šimṣāṭī	357
Abū Hilāl al-‘Askarī	359
aṣ-Šarīf al-Murtaḍā	361
5. Persien	
Abu l-‘Amaiṭal	362
‘Abdal’azīz b. Aḥmad	363
‘Alī b. Ḥamza	363
Abū Ḫuṣain ad-Daimartī	363
Ḩamza al-Īṣfahānī	364
az-Zauzānī	364
ad-Daimartī	365
aṣ-Şāhib b. ‘Abbād	365
Ibn Fāris	365
Muḥammad b. ‘Alī al-‘Iğlī	366
Ibrāhīm b. Aḥmad	366

Inhaltsverzeichnis

XV

Abū Muḥammad al-Mīkālī	367
at-Ta‘ālibī	367
‘Abdallāh al-‘Abdalakānī	374
Abu l-Faḍl al-Mīkālī	375
6. Ägypten	
al-Wazīr al-Mağribī	376
al-Musabbiḥī	377
7. Nordafrika und Spanien	
aş-Şaffār	378
Abū ‘Alī al-Qālī	379
Ibn Farağ al-Ğaiyānī	380
Ibn al-Hindī	381
al-Huṣrī	381
ar-Raqīq al-Qairawānī	383
‘Atīq b. Ḥalaf	383
Abu l-Futūḥ al-Ğurğānī	384
Abu l-Walīd al-Ḩimyārī	384
Ibn al-Iflīlī	385
al-Barqī	385
Abū ‘Āmir b. Maslama	385
8. Anonym	
<i>Uns al-wahīd</i>	386
IV. Kunstsprosa	
A. Einleitung	
	389
B. Autoren	
1. Syrien	
Sulaimān b. Sa‘d al-Ḥušānī	399
Şālih b. Ğanāḥ al-Lāhmī	399
Şālih b. ‘Abdarrahmān at-Tamīmī	400
Ğailān ad-Dimaşqī	400
Sālim Abu l-‘Alā’	401
‘Abdalhamid al-Kātib	403
Ḩālid b. Rabī‘a al-Ifriqī	404
Aḥmad b. al-Mudabbir	404
Kuşāğım	405
Ibn Abi z-Zalāzil	406
Ibn Nubāṭa al-Ḥaṭīb	406
Abu l-Farağ al-Babbağā’	407
Abū ‘Amr aṭ-Tarsūsī	407
Ibn al-Qāriḥ	408

2. Basra	
al-Asma‘ī	409
az-Ziyādī	409
Abu l-‘Ainā’	410
Ibn as-Sarrāğ	410
al-Ğalūdī	410
3. Kufa	
al-Farrā’	411
Ibrāhīm b. al-Ḥakam	411
Şa‘ūdā’	412
al-Mufaḍḍal b. Salama	412
4. Bagdad	
Hafṣawaih	412
Yūsuf b. al-Qāsim	413
Abū ‘Ubaidallāh	413
Yaḥyā b. Ziyād al-Hāritī	414
Muhammad b. Ziyād al-Hāritī	414
Muṭarrif b. Abī Muṭarrif al-Laitī	414
Abu l-Wazīr	415
Qumāma b. Zaid	415
Muhammad b. ‘Abdallāh b. Ḥarb	415
Bakr b. Şūd	416
Ğassān b. ‘Abdalhāmid	416
Yaḥyā b. Ḥālid al-Barmakī	416
‘Umāra b. Ḥamza	417
Muhammad b. Haḡar	417
Muhammad b. al-Lait̄ al-Ḥaṭīb	418
Ğabal b. Yazīd	419
al-Faḍl b. Sahl	419
al-‘Attābī	419
Sa‘īd b. Wahb	420
Ahmad b. Yūsuf al-Kātib	420
al-Qāsim b. Yūsuf al-Kātib	420
Sa‘īd b. Hārūn al-Kātib	421
‘Amr b. Mas‘ada	421
‘Alī b. Dāwūd	421
al-Hizabr b. Șubaiḥ	422
Ishāq b. al-Ḥaṭṭāb	422
Muhammad b. Yazdād	422
al-Hasan b. Sahl	423
Ibrāhīm b. al-‘Abbās aş-Şūlī	423
Mūsā b. ‘Abdalmalik	424
al-Hasan b. Wahb	424
Ibrāhīm b. Ismā‘il b. Dāwūd	424

Muhammad b. 'Abdalmalik az-Zaiyāt	425
al-Harrānī	425
Dāwūd b. al-Ğarrāḥ	425
al-Faḍl b. Marwān	426
Maimūn b. Ibrāhīm al-Kātib	426
Abū 'Alī al-Başır	427
al-Mutawakkilī	427
Sa'īd b. Ḥumaid	427
'Abdallāh b. Muḥammad b. Yazdād	428
al-Qutrabbulī	428
Ishāq b. Salama	428
al-Yūsufī al-Kātib	429
Ibn Abī Sahl al-Aḥwal	429
Sulaimān b. Wahb	429
Ibn Mukarram	430
Ibn Qutaiba	430
Ibn Tawāba	431
Ibrāhīm b. al-Mudabbir	431
Ibn Abi l-Aşbağ	432
Aḥmad b. Sulaimān al-Kātib	432
Aḥmad b. Ismā'il b. al-Ḥaṣib	432
Ibn al-Ḥarūn	433
Šailama al-Kātib	433
'Ubaidallāh b. 'Abdallāh b. Tāhir	434
al-Muḥarrir al-Barbarī	434
Ibn Abi l-Bağl	435
Ibn al-Māšīta	435
Qudāma b. Ğa'far	436
Ibn at-Tustarī	436
al-Muṭauwiq	436
al-Waššā'	437
Ibn al-Mu'tamir	438
al-Ğahšiyārī	438
Ibn Zanġī	438
'Alī b. Īsā	439
aş-Şūlī	440
al-Kalwadānī	441
Ibn Abi Qirāṭ	441
'Abdarrahmān b. Īsā	442
Ibn al-'Aramram	442
Abū Ğa'far al-Karhī	442
Abū Sa'īd Wahb b. Ibrāhīm	443
Ibrāhīm b. 'Isā an-Naṣrānī	443
Abu l-Hasan al-Kātib	443
Abū Muḥammad al-Muhallabī.....	444
Ibn al-Bāzyār	444

Huškunānğa al-Kātib	444
Abu l-Hasan b. at-Tabīb	445
Ibn Suraīg	445
Abū Ishaq aş-Şābi'	446
‘Isā b. ‘Alī al-Ğarrāḥ	448
Ibn Nubāṭa as-Sa‘dī	449
Abu l-Hasan al-Battī	450
Ibn al-Bauwāb	450
Abu l-Hasan Ibn Hāğib an-Nu‘mān	451
Ibn Naṣr	451
5. Persien	
Tāhir b. al-Ḥusain	452
‘Abdallāh b. Tāhir	453
al-Kātib Bāḥ	453
Abū Zaid al-Balbī	454
Abū Muslim b. Bahṛ	454
Abū Ṭālib al-Ğarrāḥī al-Kātib	455
Ibn Katīr	455
Ibn al-‘Amīd	455
Abu l-Ḥusain b. Sa‘d	458
‘Alī b. al-Qāsim al-Qāshānī	458
Abū Bakr al-Ḩwārizmī	459
aş-Şāhib b. ‘Abbād	461
al-Yazdī	464
Abu l-Qāsim ‘Abdal‘azīz	464
Badi‘azzamān al-Hamadānī	465
Ibn Abi t-Tiyāb	470
Qābūs	470
Abū Sa‘d al-Kātib	472
Abū Ḥaiyān at-Tauhīdī	473
al-Ābī	474
al-‘Utbī	475
at-Ta‘ālibī	476
Abū Sahl al-Ma‘qili at-Ṭūsī	478
Abu l-Faḍl al-Mikālī	478
al-Bīrūnī	479
al-Qādi Abū Aḥmad al-Harawī	479
al-Muṭawwī	480
Ibrāhīm b. Aḥmad al-Azdi	480
6. Ägypten	
Ibn ‘Abdakān	481
Abū Mūsā ad-Darīr	481
an-Nahhās	482
an-Nağīramī	490

Ibn al-Farrā'	490
‘Alī b. Halaf	491
7. Spanien und Sizilien	
Abu l-Yusr ar-Riyādī	491
al-Aquṣṭin	492
Sakan b. Sa‘id	493
Mundir b. Sa‘id al-Ballūṭī	493
Ibn ar-Rabīb	493
Abū ‘Abdallāh b. al-Ḥannāt	494
Abu l-Muġīra	494
Abū Ḥafṣ Ibn Burd	494
Abū Ḥafṣ b. aš-Šahīd	495
Abū ‘Āmir at-Tākurunnī	496
Muhammad b. al-Ḥasan at-Tūbī	496